

Теми для самостійного опрацювання

1. Роль давньогрецької та латинської лексики у формуванні та розвитку міжнародної наукової термінології.
2. Видатні грецькі і римські біологи та значення їхніх творів для біологічної науки.
3. Видатні вчені-біологи епохи Середньовіччя та Відродження.
4. Поняття про науковий термін.
5. Походження латинського алфавіту.
6. Суфікси з довгими і короткими голосними.
7. Грецький алфавіт з латинськими еквівалентами.
8. Категорії дієслова.
9. Наказовий спосіб.
10. Часи системи інфекта.
11. Суфікси іменників першої відміни.
12. Грецькі дублетні позначення (терміноелементи) латинських іменників першої відміни.
13. Кінцеві терміноелементи іменників першої відміни.
14. Суфікси іменників другої відміни.
15. Грецькі дублетні позначення (терміноелементи) латинських іменників другої відміни.
16. Кінцеві терміноелементи іменників першої відміни.
17. Прийменники.
18. Прикметники першої групи. Прикметники у структурі термінів.
19. Латинсько-грецькі дублети прикметників першої групи.
20. Дієприкметник минулого часу пасивного стану.
21. Семантичні розряди займенників.
22. Особливості відмінювання іменників третьої відміни.
23. Винятки з правил про рід іменників третьої відміни.
24. Суфікси іменників третьої відміни. Латинсько-грецькі дублети іменників третьої відміни.
25. Грецькі дублетні позначення (терміноелементи) латинських прикметників третьої відміни.
26. Дієприкметник теперішнього часу активного стану.
27. Грецькі дублетні позначення (терміноелементи) латинських іменників IV-V відмін.
28. Суплетивні ступені порівняння.
29. Прикметники з недостатніми ступенями порівняння. Вживання ступеневих форм у природничій термінології.
30. Прислівник. Ступені порівняння прислівників.
31. Відмінювання кількісних, порядкових, розділових числівників.
32. Назви таксономічних одиниць. Назви родин, підродин, порядків, підпорядків, класів, підкласів, відділів, підвідділів рослин. Назви родин, загонів, класів тварин. Біологічні та зоологічні терміни Біологічні та зоологічні терміни.
33. Латинська хімічна номенклатура.

Індивідуальні завдання

(реферати, презентації, доповіді)

1. Історія розвитку латинської мови та її значення для природничої термінології.
2. Ботанічна номенклатура як складова біологічної термінології.
3. Зоологічна номенклатура як складова біологічної термінології.
4. Анатомічна термінологія як складова біологічної термінології.
5. Греко-латинські терміноелементи в біологічній номенклатурі.
6. Крилаті вислови та афоризми в медичній термінології.
7. Особливості латинської хімічної номенклатури.

8. Шляхи утворення латинської біноміальної ботанічної номенклатури.
9. Міфологічні мотиви у ботанічних назвах рослин.
10. Міжнародний кодекс ботанічної номенклатури.
11. Міжнародний кодекс зоологічної номенклатури.
12. Запозичення з класичних мов у природничій термінології.

Лексичний мінімум

Дієслово

abduco, duxi, ductum, ěre – відводити
 ascendo, ndi, nsum, ěre – підніматись
 audio, īvi, ītum, ěre – слухати
 communīco, āvi, ātum, āre – з'єднувати
 corrīgo, rexi, rectum, ěre – виправляти
 deformato, āvi, ātum, āre – деформувати
 descendo, ndi, nsum, ěre – спускатись
 dividō, visi, visum, ěre – розділяти
 do, dedi, datum, are – давати
 muto, āvi, ātum, āre – змінювати
 perfōro, āvi, ātum, āre – проникати, проривати
 reccurro, curri, cursum, ěre – повертатись назад
 sano, āvi, ātum, āre – лікувати
 sentio, sensi, sensum, ěre – відчувати
 transverto, verti, versum, ěre – повертати
 video, vidi, visum, ěre – бачити

Перша відміна іменників

Загальні терміни

anthēra, ae, f – пиляк,
 arbuscula, ae, f – деревце
 arista, ae, f – ость колоса
 bacca, ae, f – ягода
 biologia, ae, f – біологія
 botanīca, ae, f – ботаніка
 bractea, ae, f – прицвіток
 capsūla, ae, f – коробочка
 cellūla, ae, f – клітина,
 fabrīca, ae, f – будова,
 familia, ae, f – родина, сім'я,
 flora, ae, f – флора,
 gemma, ae, f – брунька,
 herba, ae, f – трава,
 inflorescentia, ae, f – суцвіття,
 planta, ae, f – рослина,
 rosūla, ae, f – розетка,
 silīqua, ae, f – стручок,
 silva, ae, f – ліс,
 spīca, ae, f – колос,
 spīna, ae, f – шип,
 stipūla, ae, f – прилисток,
 terra, ae, f – земля,
 umbella, ae,) – зонтик;

Анатомічні терміни

ala, ae, f – крило

aorta, ae, f – аорта
apertūra, ae, f – отвір
arteria, ae, f – артерія
bucca, ae, f – щока
capsūla, ae, f – капсула
cellūla, ae, f – клітина
chorda, ae, f – струна
clavicūla, ae, f – ключиця
columna, ae, f – стовп
concha, ae, f – раковина
costa, ae, f – ребро
crista, ae, f – гребінь
fascia, ae, f – фасція
fibra, ae, f – волокно
fibūla, ae, f – малогомілкова кістка
fossa, ae, f – ямка
fovea, ae, f – ямка
gingīva, ae, f – ясна
glandūla, ae, f – залоза
incisūra, ae, f – вирізка
lamīna, ae, f – пластинка
linea, ae, f – лінія
lingua, ae, f – язик
mandibūla, ae, f – нижня щелепа
maxilla, ae, f – верхня щелепа
medulla, ae, f – мозок
nucha, ae, f – карк
orbīta, ae, f – очна ямка
palpebra, ae, f – повіка
plica, ae, f – складка
porta, ae, f – орбіта
scapula, ae, f – лопатка
sella, ae, f – сідло
spina, ae, f – ость
sutūra, ae, f – шов
tibia, ae, f – великогомілкова кістка
valvūla, ae, f – клапан
vena, ae, f – вена
vertebra, ae, f – хребець
vesīca, ae, f – міхур

Ботанічні терміни
Alga, ae, f – водорість
Aloë, ãs, f – столітник
Althaea, ae, f – алтея
Amanīta muscaria, ae, f – мухомор
Arnica, ae, f – арніка
Artemisia, ae, f – полин
Avena, ae, f – овес
Begonia, ae, f – бегонія
Beta, ae, f – буряк
Betūla, ae, f – береза
Brassīca, ae, f – капуста

Calendūla, ae, f – нагідки
Casia, ae, f – дика кориця
Castanea, ae, f – каштан
Chamomilla, ae, f – ромашка
Convallaria, ae, f – конвалія
Empusa, ae, f – емпуза (гриб)
Faba, ae, f – біб
Fragaria, ae, f – суниця
Mentha, ae, f – м'ята
Oliva, ae, f – оливкове дерево
Oryza, ae, f – рис
Palma, ae, f – пальма
Picca, ae, f – сосна
Picea, ae, f – смерека
Primūla, ae, f – первоцвіт
Pulsatilla, ae, f – сон-трава
Rosa, ae, f – троянда
Rosa canina, ae, f – шипшина
Saxifrāga, ae, f – ломикамінь
Syringa, ae, f – бузок
Tilia, ae, f – липа
Urtica, ae, f – кропива
Verbēna, ae, f – вербена
Viōla, ae, f – фіалка

Зоологічні терміни

Alauda, ae, f – жайворонок
Anguilla, ae, f – вугор
Ardea, ae, f – чапля
Athēne, es, f – сич
Balaena, ae, f – кит
Boa, ae, f – удав
Capra, ae, f – коза
Cicada, ae, f – коник
Ciconia, ae, f – лелека
Columba, ae, f – голуб
Clupea, ae, f – оселедець
Diomedea, ae, f – альбатрос
Eruca, ae, f – гусениця
Formīca, ae, f – мураха
Gallīna, ae, f – курка
Gavia, ae, f – гагара
Giraffa, ae, f – жирафа
Gorilla, ae, f – горила
Hydra, ae, f – гідра
Lacerta, ae, f – ящірка
Merūla, ae, f – дрізд
Musca, ae, f – муха
Naja, ae, m – кобра
Nyctea, ae, f – біла сова
Perca, ae, f – окунь
Phoca, ae, f – тюлень
Pica, ae, f – сорока

Rana, ae, f – жаба
Simia, ae, f – мавпа
Talpa, ae, f – кріт
Tettigonia, ae, f – коник
Ur̄pa, ae, f – одуд
Vespa, ae, f – шершень
Vip̄era, ae, f – гадюка

Хімічні та геологічні терміни

argilla, ae, f – глина
creta, ae, f – крейда
magnēta, ae, f – магніт
margarīta, ae, f – перлина
naph̄ta, ae, f – нафта
ochra, ae, f – охра, мінеральна жовта фарба

Друга відміна іменників

Загальні терміни

adminicūlum, i, n – тичинка
ager, gri, m – поле, рілля
arbustum, i, n – чагарник
bulbus, i, m – цибулина
carpellum, i, n – плодолистик
cormus, i, m – пагін, наземне стебло
culmus, i, m – стебло, соломинка
filamentum, i, n – тичинкова нитка
filum, i, n – нитка
floscūlus, i, n – трубчата квіточка
folium, i, n – листок
galbūlus, i, m – шишкоягода
granum, i, n – зерно
herbarium, i, n – травник
petālum, i, n – пелюстка
pīlus, i, m – волосок
pistillum, i, n – маточка
pomus, i, f – фруктове дерево
ramus, i, m – гілка
sepālum, i, n – чашолист
surcūlus, i, m – сучок, пагін
terpālum, i, n – листочок оцвітини
truncus, i, m – стовбур, пень

Ботанічні терміни

Agropyrum, i, n – пирій
Allium, i, n – цибуля
Alnus, i, f – вільха
Amygdālus, i, f – мигдаль
Cedrus, i, f – кедр
Cerāsus, i, f – вишня
Chelidonium, i, n – чистотіл
Corylus, i, f – ліщина
Crataegus, i, f – глід
Crocus, i, f – шафран
Cupressus, i, f – кипарис
Dianthus, i, n – гвоздика

Equisētum, i, n – хвощ
Eucalyptus, i, f – евкаліпт
Fagus, I, f – бук
Ficus, i, m – смоковиця
Foenicūlum, i, n – кріп
Fraxīnus, i, f – ясен
Fungus, i, m – гриб
Geranium, i, n – герань
Helianthus, i, m – соняшник
Hordeum, I, n – ячмінь
Hyperīcum, i, n – звіробій
Junipērus, i, f – яловець
Lamium, i, n – кропива глуха
Linum, i, n – льон
Malus, i, f – яблуня
Padus, i, f – черемха
Panīcum, i, n – просо
Phaseōlus, i, m – квасоля
Pinus, i, f – сосна
Pisum, i, n – горох
Popūlus, i, f – тополя
Prunus, i, f – слива
Raphānus, i, m – редиска, редька
Rhamnus, i, m – крушина
Rheum, i, n – ревінь
Rubus, i, m – ожина
Solānum, i, n – паслін
Sorbus, i, f – горобина
Taraxācum, i, n – кульбаба
Trifolium, i, n – конюшина
Tritīcum, i, n – пшениця
Ulmus, i, f – в'яз

Зоологічні терміни

Agnus, i, m – ягня
Araneus, i, m – павук
Asīnus, i, m – осел
Bombus, i, m – джміль
Camēlus, i, m – верблюд
Cancer, cri, m – краб
Cervus, i, m – олень
Corvus, i, m – ворона
Crocodīlus, i, m – крокодил
Cucūlus, i, m – зозуля
Cunicūlus, i, m – кролик
Cygnus, i, m – лебідь
Cyrīnus, i, m – короп
Elephantus, i, m – слон
Equus, i, m – кінь
Erinaceus, i, m – їжак
Fiber, bri, m – бобер
Gryllus, i, m – цвіркун
Insectum, i, n – комаха

Lucānus, i, m – жук-олень, рогац
Lupus, i, m – вовк
Milvus, i, m – шуліка
Odobēnus, i, m – морж
Parus, i, m – синиця
Picus, i, m – дятел
Rattus, i, m – пацюк, щур
Sciūrus, i, m – білка
Sturnus, i, m – шпак,
Tabānus, i, m – гедзь
Turdus, i, m – дрізд
Ursus, i, m – ведмідь

Анатомічні терміни

alveolus, i, m – альвеола
angulus, i, m – кут
antebrachium, ii, n – передпліччя
atrium, ii, n – присінок, передсердя
antrum, i, n – печера
anus, i, m – задній прохід
blepharon, i, n – повіка
brachium, ii, n – плече
bronchus, i, m – бронх
bulbus, i, m – цибулина
caecum, i, n – сліпа кишка
carpus, i, m – зап'ясток
cavum, i, n – порожнина
cerebellum, i, n – мозочок
cerebrum, i, n – мозок
cilium, ii, n – вія
colon, i, n – ободова кишка
collum, i, n – шия
cranium, ii, n – череп
digītus, i, m – палець
dorsum, i, n – спина
encephalon, i, n – головний мозок
frenūlum, i, n – вуздечка
fundus, i, m – дно
ganglion, i, n – нервовий вузол
gyrus, i, m – звивина
humērus, i, m – плечова кістка
intestīnum, i, n – кишка
labium, ii, n – губа
ligamentum, i, n – зв'язка
lobus, i, m – доля
manubrium, ii, n – ручка
mentum, i, n – підборіддя
membrum, i, n – кінцівка
muscūlus, i, m – м'яз
nasus, i, m – ніс
nervus, i, m – нерв
nodus, i, m – вузол

nucleus, i, m – ядро
ocūlus, i, m – око
orgānon, i, n – орган
ostium, ii, n – отвір
palātum, i, n – піднебіння
radius, ii, m – променева кістка
scelēton, i, n – скелет
septum, i, n – перегородка
spatium, ii, n – простір
sternum, i, n – грудина
stomachus, i, m – шлунок
supercilium, ii, n – брова
truncus, i, m – стовбур
utērus, i, m – матка
venticūlus, i, m – шлуночок
vestibūlum, i, n – присінок

Хімічні та геологічні терміни

acidum, i, n – кислота
alebastrum, i, n – алебастр
ametystus, i, m – аметист
Aluminium, ii, n – алюміній
Argentum, i, n – срібло
atōmus, i, f – атом
Aurum, i, n – золото
Barium, ii, n – барій
Calcium, ii, n – кальцій
corallum, i, n – корал
crystallus, i, f – кристал
Ferrum, i, n – залізо
Hydrargyrum, i, n – ртуть
Hydrogenium, i, n – водень
Kalium, ii, n – калій
Magnesium, ii, n – магній
Manganum, i, n – марганець
Nitrogenium, ii, n – азот
Natrium, ii, n – натрій
Oxygenium, ii, n – кисень
oxydum, i, n – окис
Plumbum, i, n – свинець
Selēnum, i, n – селен
Silicium, ii, n – кремній

Третя відміна іменників

Загальні терміни

aēr, aēris, m – повітря
animal, ālis, n – тварина
arbor, ōris, f – дерево
basis, is, f – основа
caulis, is, m – стебло
classis, is, f – клас
cortex, icis, m – кора
flos, floris, m – квітка

frutex, frutīcis, m – чагарник
homo, homīnis, m – людина
margo, marginis, m – край
odor, ōris, m – запах
palus, ūdis, f – болото
pars, partis, f – частина
qualitas, ātis, f – якість
quantitas, ātis, f – кількість
radix, īcis, f – корінь
regio, ōnis, f – область
rhizoma, ātis, n – кореневище

Ботанічні терміни

Abies, ětis, f – ялиця
Acer, ěris, n – клен
Adōnis, īdis, f – горицвіт
Atrīplex, īcis, m – лобода
Cannābis, is, f – коноплі
Carex, īcis, f – осока
Cicer, ěris, n – горох
Cucūmis, ěris, m – огірок
Digitālis, is, f – наперстянка
Felix, īcis, f – папороть
Iris, is, f – півники
Larix, īcis, f – модрина
Lichen, ēnis, m – лишайник
Medicāgo, ĩnis, f – люцерна
Papāver, ěris, n – мак
Piper, ěris, n – перець
Plantāgo, ĩnis, f – подорожник
Solix, īcis, f – лоза, верба
Secāle, is, n – жито
Vitis, is, f – виноград

Зоологічні терміни

Accipiter, tris, m – яструб
Acipenser, ěris, m – оселедець
Anas, ātis, f – качка
Anguis, is, m – змія
Anser, ěris, m – гуска
Apis, is, f – бджола
Aries, ětis, m – баран
Avis, is, f – птах
Bos, bovis, m, f – бик, корова
Bubo, ānis, m – пугач
Castor, ōris, m – бобер
Cornix, īcis, m – ворона
Coturnix, īcis, f – перепілка
Cilex, īcis, m – комар
Elephas, antis, m – слон
Falco, ōnis, m – сокіл
Grun, Gruis, m, f – журавель
Hirundo, ĩnis, f – ластівка
Leo, ōnis, m – лев

Macrōpus, pōdis, m – кенгуру

Mammalia, ium, n – ссавці,

Martes, is, f – куниця,

Natrix, īcis, f – вуж

Olor, Olōris, m – лебідь

Ovis, is, f – вівця

Passer, ěris, m – горобець

Pulex, ĩcis, m – блоха

Struthio, ōnis, m – страус

Tetrao, ōnis, m – глухар

Vermes, ium, m – черви

Vulpes, is, f – лисиця

Анатомічні терміни

abdōmen, īnis, n – живіт

aden, adēnis, m – залоза, лімфатичний вузол

apex, apĭcis, m – верхівка

aponeurōsis, is, f – розтяг

articulatio, ōnis, f – суглоб

atlas, atlantis, m – атлант, перший шийний хребець

auris, is, f – вухо

axis, axis, m – вісь, другий шийний хребець

basis, is, f – основа

canālis, is, m – канал

cartilago, ĩnis, f – хрящ

cor, cordis, n – серце

corpus, ōris, n – тіло

cortex, tĭcis, m – кора, кіркова речовина

crus, cruris, n – гомілка

cutis, is, f – шкіра

dens, dentis, m – зуб

femur, ōris, n – стегно

foramen, ĩnis, n – отвір

frons, frontis, f – лоб, чоло

gaster, gastris, f – шлунок

hepar, ātis, n – печінка

larynx, laryngis, m – гортань

levator, ōris, m – м'яз-підіймач

lien, lienis, m – селезінка

margo, ĩnis, m – край

mater, tris, f – мозкова оболонка

occiput, ĩtis, n – потилиця

os, oris, n – рот

os, ossis, n – кістка

pancreas, atis, n – підшлункова залоза

paries, pariētis, m – стінка

pectus, ōris, n – груди

pelvis, is, f – таз

pes, pedis, m – стопа, нога

phalanx, phalangis, f – фаланга

pharynx, pharyngis, m – глотка, горло

pulmo, ōnis, m – легеня

radix, icis, f – корінь

regio, ōnis, f – область, ділянка
ren, renis, m – нирка
sanguis, ĩnis, m – кров
tendo, ĩnis, m – сухожилок
thorax, ācis, m – грудна клітка
tuber, tubĕris, n – горб
unguis, is, m – ніготь
urĕter, ĕris, m – сечовід
varix, varĭcis, m – венозний вузол
vas, vasis, n – судина
vertex, ĭcis, m – тім'я

Хімічні та геологічні терміни

adamas, antis, m – алмаз
aes, aeris, m – мідь, бронза
aether, eris, m – ефір
calor, ōris, m – тепло
calx, calcis, f – вапно
carbo, ōnis, m – вугілля
liquor, ōris, m – рідина

Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників

adĭtus, us, m – вхід
apparātus, us, m – апарат
aquaeductus, us, m – водопровід
arcus, us, m – дуга
audĭtus, us, m – слух
conexus, us, m – зв'язок
cornu, us, n – ріг
ductus, us, m – протока
facies, ĕi, f – поверхня, обличчя
foetus, us, m – плід
genu, us, n – коліно
gustus, us, m – смак
hiātus, us, m – розтвір, отвір
manus, us, f – рука, кисть
meātus, us, m – хід, прохід
olfactus, us, m – нюх
plexus, us, m – сплетення
processus, us, m – відросток
recessus, us, m – закуток
sensus, us, m – відчуття
series, ĕi, f – ряд
sinus, us, m – пазуха
species, ĕi, f – вид
tactus, us, m – дотик
tractus, us, m – шлях
visus, us, m – зір

Прикметник Прикметники першої групи

acustĭcus, a, um – слуховий
acūtus, a, um – гострий

aduncus, a, um – кривий
adversus, a, um – повернений до чого-небудь
albus, a, um – білий
amarus, a, um – гіркий
anatomīcus, a, um – анатомічний
angustus, a, um – вузький
ater, tra, trum – чорний
aureus, a, um – золотистий
botanīcus, a, um – ботанічний
cavus, a, um – порожній
cinereus, a, um – попелястий
compactus, a, um – щільний
compositus, a, um – складний
coniunctivus, a, um – сполучний
crassus, a, um – товстий
crispus, a, um – кучерявий
cutaneus, a, um – шкірний
dexter, tra, trum – правий
durus, a, um – твердий
externus, a, um – зовнішній
flavus, a, um – жовтий
floriger, era, erum – квітконосний
frugifer, era, erum – плодоносний
fulvus, a, um – рудий, червоно-жовтий
fuscus, a, um – темно-бурий
gluteus, a, um – сідничий
humidus, a, um – вологий
internus, a, um – внутрішній
ischiadīcus, a, um – сідничий
lacteus, a, um – молочний
latus, a, um – широкий
longus, a, um – довгий
macer, era, erum – сухий, тонкий
magnus, a, um – великий
medius, a, um – середній
mellifer, era, erum – медовий
multus, a, um – численний
niger, gra, grum – чорний
obscurus, a, um – темний
palatīnus, a, um – піднебінний
parvus, a, um – малий
piccus, a, um – сивий
pulcher, chra, chrum – гарний
purpureus, a, um – яскраво-червоний
rotundus, a, um – круглий
ruber, bra, brum – червоний
rubidus, a, um – темно-червоний
sanguineus, a, um – криваво-червоний
siccus, a, um – сухий
sinister, tra, trum – лівий
spongiōsus, a, um – губчастий
spurius, a, um – несправжній

tener, era, erum – ніжний
transversus, a, um – поперечний

Прикметники другої групи

abdominālis, e – черевний
abducens, entis – відвідний
aequālis, e – рівний
aestivālis, e – літній
afferens, entis – приносний
alveolāris, e – комірковий
apicālis, e – верхній
articulāris, e – суглобовий
ascendens, entis – висхідний
basālis, e – основний
biceps, bicipītis – двоголовий
brevis, e – короткий
campester, tris, tre – польовий
capillāris, e – капілярний
cerebrālis, e – церебральний
commūnis, e – спільний, звичайний
costālis, e – реберний
craniālis, e – черепний
dentālis, e – зубний
duplex, ĩcis – подвійний
frontālis, e – лобовий
fusiformis, e – веретеноподібний
lacrimālis, e – слізний
laterālis, e – бічний
laterālis, e – боковий
levis, e – гладкий
longitudinālis, e – поздовжній
lumbālis, e – поперековий
maiālis, e – травневий
migrans, antis – блукаючий
mollis, e – м'який
nasālis, e – носовий
occidentālis, e – західний
occipitālis, e – потиличний
officinālis, e – аптечний
orbitālis, e – очноямковий
orientālis, e – східний
paluster, tris, tre – болотяний
par, paris – рівний
pectorālis, e – грудний
pratensis, e – луговий
pubescens, ntis – колючий
pungens, ntis – колючий
radiālis, e – променевий
radicālis, e – кореневий
rapax, acis – хижий
repens, ntis – повзучий
rostriformis, e – дзьобовидний

silvester, tris, tre – лісовий
 simplex, ĩcis – простий
 sphenoidālis, e – клиновидний
 squamiformis, e – лускоподібний
 superficiālis, e – поверхневий
 temporālis, e – висковий
 tenax, acis – міцний, в'язкий
 tenuis, e – тонкий
 teres, ĩtis – круглий
 terrester, tris, tre – наземний
 thoracālis, e – грудний
 vasculāris, e – судинний
 vernālis, e – весняний
 vertebrālis, e – хребетний
 vulgāris, e – звичайний

Латино-грецькі дублети іменників першої відміни

Латинський іменник	Грецький відповідник	Значення
ala	ptero-	крило
aqua	hydor, hydr-	вода
arena	psammo-	пісок
barba	pogono-	борода
cauda	uro-, -urus	хвіст
cellūla	cytos, cyt-	клітина
cornea	keras, keratos, kerat-	рогівка
crista	Lopho-	гребінь
forma	morphe, morph-	форма, будова
femīna	gyne, gynaec-	жінка
formīca	myrmeco-	мурашка
hasta	helo-	спис
glandūla	aden, adenos, aden-	залоза
gingīva	ulon, ul-	ясна
lacrīma	dacry-	сльоза
lingua	glossa, gloss-	язик
mandibūla	myle, myl-, genys, geny-	нижня щелепа
maxilla	gnathos, gnath-	верхня щелепа
medulla	myelos, myel-	мозок
natūra	physis, hysic-	природа
palpebra	blepharon, blephar-	повіка
planta	phyto-	рослина
saeta	chaeto-	щетина
squama	lepido-, -lepis	луска
spica	stachy-, -stachys	колосок
stria	rhabdo-	смуга
sutūra	rhaphe, raph-	шов
tela	histos, hist-	тканина
terra	geo-	земля
testa	ostrac-, ostraco-	щетина
tonsilla	amygdala, amygdal-	мигдалик
vena	phleps, phlebos, phleb-	вена
vertebra	spondylos, spondyl-	хребець

vesīca	cystis, cyst-	міхур
vita	bios, bio-	життя

Латино-грецькі дублети іменників другої відміни

Латинський іменник	Грецький відповідник	Значення
anīmus	psyche, psych-	душа, духовна сила
aurum	chryso-	золото
caecum	typhlon, typhl-	сліпа кишка
cancer	carcin-	краб, рак
cavum	antron, antr-	порожнина, печера
cerebrum	encephalon, encephal-	головний мозок
cibus	trophe, troph-	їжа, живлення
cilium	blepharo-	вія, війка
connubium	gamo-	шлюб
crassum	colon, col-	товста кишка
digītus	dactylos, dactyl-	палець
filum	nemato-	нитка
folium	phyllo-, -phyllus	листок
humērus	brachion, brachi-	плечова кістка
initium	archeo-, archi-	початок
intestīnum	enteron, enter-	кишка
labium	cheilos, cheil-	губа
ligamentum	desmos, desm-	зв'язка
locus	topos, top-	місце
lupus	lyco-	вовк
muscūlus	mys, myos, my(o)	м'яз
muscus	bryo-	мох
nasus	rhis, rhinos, rhin-	ніс
nervus	neuron, neur-	нерв
nodus	ganglion, gangli-	вузол
ocūlus	ophthalmos, ophthalm-	око
palātum	uranos, uran-	піднебіння
pilus	trich-	волосся
ramus	clado-	гілка
rostrum	rhyncho-	дзьоб
saxum	litho-	камінь, скеля
sebum	steat-	жир, сало
somnus	hypnos, hypn-	сон
stagnum	limno-	став, озеро
utērus	metra, metr-, hystera	матка
venēnum	toxicos, toxic-	отрута
ventricūlus	gaster, gastros, gastr-	шлунок
vir	andro-, -andr-	чоловік

Латино-грецькі дублети прикметників першої групи

Латинський прикметник	Грецький відповідник	Значення
acutus, a, um	acro-, oху-	гострий
aequus, a, um	iso-	рівний
albus, a, um	leucos, leuc-	білий,
aliēnus, a, um	xenos, xen-	чужий
alter, a, um	allos, allo-	інший
angustus, a, um	stenos, sten-	вузький

caecus, a, um	typhlos, typhl-	сліпий
crassus, a, um	pachys, pachy-	товстий
creber, bra, brum	dasy-	частий, густий
densus, a, um	pycno-	густий
diversus, a, um	hetero-	різний
durus, a, um	scleros, scler-	твердий
flavus, a, um	xanthos, xanth-	жовтий
glaber, bra, brum	gymno-	голий, гладкий
griseus, a, um	polis, poli(o)-	сірий
integer, gra, grum	holo-	цілий, непорушний
latus, a, um	platy-	широкий
longus, a, um	dolicho-	довгий
magnus, a, um	megas, mega- macros, macr-	великий
medius, a, um	mesos, mes-	середній
multus, a, um	polys, poly-	численний
niger, gra, grum	melas, melan-	чорний
novus, a, um	neos, neo-	новий
parvus, a, um	oligos, olig- micros, micr-	малий
paucus, a, um	oligos, olig-	малий
proprius, a, um	autos, auto-	власний
rarus, a, um	span-	рідкісний
rectus, a, um	proctos, proct- orthos, orth-	прямий
ruber, bra, brum	erythros, erythr-	червоний
spurius, a, um	pseud-, pseudo-	несправжній
tardus, a, um	bradys, brady-	повільний

Латино-грецькі дублети іменників третьої відміни

Латинський іменник	Грецький відповідник	Значення
abdomen, inis, n	lapara, lapar-	живіт
aër, aëris, n	pneumat, pneumatos	повітря
anguis, is, m	ophi-, -ophis	змія
animal, alis, n	zoo-	тварина
apex, icis, m	acron, acr-	верхівка
arbor, oris, f	dendro-	дерево
articulatio, onis, f	arthron, arthr-	суглоб
auris, is, f	ot-, oto-	вухо
avis, is, f	ornitho-	птаха
canis, is, m	cyno-	собака
caput, it is, n	cephale, kephale	голова
color, oris, m	chromato-, chromo-	колір
cor, cordis, n	cardia, cardi-	серце
corpus, ōris, n	soma, somatos	тіло
cutis, is, f	derma, dermat-	шкіра
dens, dentis, m	odus, odont-	зуб
ensis, is, m	xiphi-, xipho-	меч
flumen, inis, n	potamo-	ріка
germen, inis, n	blasto-, -blastus	зародок, паросток
glans, glandis, f	balano-	жолудь

homo, inis, m	anthropos, anthrop-	людина
humor, oris, m	hydro-	волога
fel, fellis, n	chole, chol-	жовч
lac, lactis, n	gal-, galacto-	молоко
mater, tris, f	meninx, mening-	мозкова оболонка
mens, mentis, f	phren, phren-	розум, думка
odor, oris, m	osm-, osmo-	запах
os, oris, n	stoma, stomat-	рот
os, ossis, n	osteon, oste-, ost-	кістка
nix, nivis, f	chiono-	сніг
palus, udis, f	heleo-	болото
pectus, ōris, n	stethos, sthet-	груди
pes, pedis, m	pus, podos, pod-	нога, стопа
piscis, is, m	ichtyo-	риба
pulmo, ōnis, m	pneumon, pneum-	легеня
radix, icis, f	rhizo-	корінь
ren, renis, m	nephros, nephr-	нирка
sanguis, inis, m	haema, haemat-	кров
sol, solis, m	helios, heli-	сонце
stamen, inis, n	-andrus	тичинка
tumor, oris, m	oncos, onc-	пухлина
tendo, ĩnis, m	tenon, ten-	сухожилок
tempus, ōris, n	chronos, chron-	час
tepor, oris, m	thermo-	теплота
unguis, is, m	onyx, onychos, onych-	ніготь
vas, vasis, n	angion, angi-	судина
viscus, ěris, n	splanchnon, splanchn-	внутрішні органи

Латино-грецькі дублети прикметників третьої відміни

Латинський прикметник	Грецький відповідник	Значення
acer, acris, acre	oxy-	гострий
aequālis, e	homoios, homos	рівний
apicālis, e	acr-, acro-	верхній, верхівковий
brevis, e	brachys, brachy-	короткий
celer, is, e	tachys, tachy-	швидкий
dulcis, e	glycys, glycy-	солодкий
duplex, icis	diplo-	подвійний, парний
gravis, e	barys, baro-	тяжкий
latens, entis	cryptos, crypt-	прихований
mollis, e	malacos, malac-	м'який
omnis, e	pan, pant-	весь, всякий
par, paris	isos, iso-	рівний
rigens, entis	scler-	шорсткий
senīlis, e	geron, geront-	старечий
simīlis, e	homo-, homoe-	подібний, рівний
simplex, icis	haplo-	простий
tenuis, e	lept-	тонкий
virīdis, e	chlor-	зелений

Латино-грецькі дублети іменників четвертої і п'ятої відмін

Латинський іменник	Грецький відповідник	Значення
--------------------	----------------------	----------

auditus, us, m	acusis, acus, -acusia	слух
cornu, us, n	keras, kerat-	ріг, рогова речовина
foetus, us, m	embryon, embry-	зародок
gelu, us, n	cryos, cry-	холод, мороз
genu, us, n	gony, gon-	коліно
gustus, us, m	geusis, geus-, -geusia	смак
manus, us, m	cheir, chir-	рука, кисть
motus, us, m	kinesis, kines, -kinesia	рух
olfactus, us, m	osme, osm-, -osmia	нюх
partus, us, m	tocos, toc-	пологи
pulsus, us, m	sphygmos, sphygm-	пульс
sensus, us, m	aesthesia, aesthes-	відчуття
textus, us, m	histos, hist-	тканина
visus, us, m	opsis, op(t)-, -opsia	зір
facies, ei, f	prosopon, prosop-	обличчя
rabies, ei, f	lyssa, lyss-	сказ
species, ei, f	eidon, eid-	вид

